

Verbeteren duurzaamheid melkvee

Een duurzame veestapel bestaat uit oudere gezonde koeien die samen een hogere levensproductie per koe behalen. Hierdoor is er minder jongvee nodig om koeien te vervangen. De duurzame veestapel zorgt voor een vermindering van de ammoniakemissie.

Oudere gezonde koeien produceren melk meer dan vaarzen. Door de koeien langer aan te houden wordt een hogere levensproductie per koe gerealiseerd. Koeien worden voornamelijk afgevoerd vanwege klauwproblemen, uiergezondheidsproblemen en verminderde vruchtbaarheid. Om oudere gezonde koeien te krijgen, moet worden gezocht naar verbeteringen voor deze problemen. Verschillende maatregelen kunnen worden getroffen om de diergezondheid te managen.

Gezondheidsproblemen voorkomen

De meeste koeien worden afgevoerd vanwege vruchtbaarheids-, klauw- of uiergezondheidsproblemen. Een duurzame veestapel realiseren begint bij het voorkomen van deze problemen. Aan betere klauwgezondheid kan op verschillende manieren gewerkt worden. Allereerst is kritisch kijken naar de loopvloeren en draaipunten belangrijk. Opstapjes afvlakken, uitstekende voorwerpen afdekken en rubber op de vloer leggen zorgt voor minder klauwbelasting. Bijvoorbeeld in de wachtruimte voor het melken kan rubber goed helpen.

Voldoende ligcomfort is nodig omdat de koeien dat sneller gaan liggen. De klauwen kunnen hierdoor langer ontlast worden. Klauwverzorging is ook een aandachtspunt. Strategisch bekappen op basis van lactatiestadium is een goede methode. Daarnaast moeten individuele dieren met problemen direct behandeld worden.

Vervanging

In een duurzame veestapel is het vervangingspercentage 25% of lager. Doordat minder koeien worden afgevoerd is er minder jongvee nodig om de melkkoeien te vervangen. Het resultaat hiervan is minder opfokkosten en arbeid. Daarnaast legt het jongvee minder stikstof vast. Hierdoor wordt meer stikstof in de mest en urine uitgescheiden. Dit zorgt voor extra ammoniakemissie. Wanneer het aandeel jongvee met 0,5 per 10 melkkoeien daalt, zorgt dit voor een ammoniakreductie van ongeveer 2%. Voor een bedrijf met 100 koeien en een vervangingspercentage van 35% zijn er 70 stuks jongvee aanwezig. Een daling naar 25% betekent 2 kalveren minder per 10 koeien. Dit zorgt dan voor een ammoniakreductie van 8%

NH3 reductie

De totale ammoniakreductie die behaald kan worden door een duurzame veestapel is afhankelijk van hoe duurzaam deze is en wat het vervangingspercentage is.

Schone vloeren en ligboxen zijn nog van belang om de infectiedruk te verminderen. Schone ligboxen zijn ook van belang voor de uiergezondheid. Mastitis kan met name worden voorkomen door schoon en hygiënisch werken in de stal en tijdens het melken.

Om de vruchtbaarheid te verbeteren wordt voornamelijk gefocust op fokkerij. Echter is dit niet altijd effectief omdat de veehouder meerdere fokdoelen heeft. De stierkeuze die wordt gemaakt is dan niet toereikend genoeg om probleemkoeien te verbeteren. Daarnaast heeft vruchtbaarheid een lage erfelijkheidsgraad.

Andere management maatregelen kunnen wel leiden tot een betere vruchtbaarheid. Zo is conditiebeheersing belangrijk voor de vruchtbaarheid. Zorgen dat koeien niet met een te ruime conditie de droogstand in gaan en niet te veel afvallen in de droogstand is bevorderlijk voor de vruchtbaarheid. Stress is ook belangrijk voor de vruchtbaarheid en een goede tochtdetectie. Zo kan op het juiste moment geïnsemineerd worden.

Fokkerij

Gezonde en oudere koeien realiseren door middel van fokkerij is ook mogelijk. Uit de veestapel moet een selectie worden gemaakt van de beste koeien waarmee de veestapel vervangen moet worden. De sterke gezonde koeien insemineren met stieren die de gezondheid verbeteren. Dit kan met conventioneel of gesekst sperma. Bij gesekst sperma worden de vrouwelijke spermacellen geselecteerd. Hierdoor worden meer vaarskalveren geboren. Wanneer de beste koeien meer vaarskalveren krijgen, kunnen deze zorgen voor een goede vervanging van de veestapel. Zo wordt gewerkt aan verduurzaming van de veestapel. De mindere koeien kunnen dan met vleesvee of goedkopere stieren geïnsemineerd worden. Dit sperma is goedkoper dan gesekst sperma. Op deze manier kunnen de inseminatiekosten verminderd worden. Daarnaast leveren kalveren van vleesveestieren meer op.

Maatregelen voor een duurzame veestapel:

- ◆ Minder jongvee aanhouden
- ◆ Juiste rantsoen voeren
- ◆ Loopvloeren/draaipunten verbeteren
- ◆ Ligcomfort verbeteren
- ◆ Strategische klauwverzorging toepassen
- ◆ Hygiënisch werken
- ◆ Conditiebeheersing tijdens lactatie en droogstand
- ◆ Gericht fokprogramma
- ◆ Goede tochtdetectie

Voordelen duurzame veestapel:

- ◆ Ammoniakreductie
- ◆ Minder opfokkosten
- ◆ Hogere levensproductie per koe
- ◆ Gezonde oudere koeien
- ◆ insemineren met vleesveestieren

Voor meer informatie over deze maatregel kunt u contact opnemen met Teus Verhoeff, 06-47155573